

godba in cvetjem. Nemci so jih pa napadli s — ka-menjem.

Avstrija.

Nemci izpremembe. Lakota narašča vedno bolj in če ne pride pomoč, se da izračunati že dan, ko bo Dunaj čisto brez hrane. Oči Dunaja se obračajo v Ameriko, a zastonj ne da tudi Amerika, plačati pa ni s čim. Načelnik republike dr. Renner je sel mlo prosit entente v Pariz, da bi vsaj dvignila sekvester od nekaterih davčnih virov, kakor je n. pr. monopol za tobak, da bi te virov zastavili za hrano. Vrnili se je na Dunaj z velikim upanjem, pomoč pa ni prišla. Sedaj je odšel beračit dr. Reich, finančni minister. Avstrijska krona pada vedno bolj in je že skoraj čisto brez vrednosti.

Madžarska.

Na Madžarskem so zmagale stranke, ki bi rade obnovile kraljestvo. Bilo so tajne spletke, da bi zopet eden Habsburžanov zasedel prestol. Iz Pariza je pa takoj prišel mrzel curek. Ententarski gospodje so namreč rekli, da ne bodo nikdar dovolili, da Habsburžani zopet pridejo kje do veljave. Madžari so se morali potuhiniti in opustiti take sanjarije.

Bolgarija.

Strašen nered vlada na Bolgarskem. Po železnicah se neprestano stavka, vsa dežela vre v revolucijem in boljševiškem gibanju. Vlada vzdržuje red samo še s pomočjo vojaške strogosti.

Rusija.

Boljševiki so zasedli v vzhodni Aziji Vladivostok, zadnja točka ob morju nasproti Japonski. S tem je cela ruska Azija v njihovih rokah. V južni Rusiji so zasedli Odeso, veliko trgovsko mesto ob Črnem morju in s tem je padel v njihove roke zadnji košček južne Rusije. Tako je sedaj vse, kar je bilo nekoč pod žezlom carja, v oblasti boljševikov, izvemši Poljske, Finske in takozvanih baltičskih dežel. V Aziji gre pa njihov vpliv celo daleč čez nekdanje ruske meje. Sedaj zbirajo ob poljski in rumunski meji velikanske armade in v krogih entente vlada velik strah, da bodo napadli ti dve državi. Rumunci so zelo porušeni narod. Zasedli so Besarabijo, kjer je pa prebivalstvo po večini rusko, od prejšnje Avstrije so si prilastili celo Bukovino, kjer je istotako večina prebivalstva ruske narodnosti. Poljaki drže vzhodno Galicijo, kjer živi še 40 milijonov Rusov in široke ruske kraje na severu ob poljsko-ruski meji. Tem deželam se seveda tudi ruski boljševiki ne morejo mirno odreči.

Kmetska Zveza.

Naznanila.

Shodi Kmetske zveze. V soboto, dne 14. februarja, na Valentinovo po poznem sv. opravi shod KZ. pri Sv. Primožu nad Muto. V nedeljo, dne 15. februarja po sv. maši shod KZ. pri Sv. Primožu pri Vuzenici.

St. Lenart v Slov. gor. V nedeljo, dne 15. t. m., po rani sv. maši bo v dvorani Arnušev gostilne zborovanje Kmetske Zveze za celokraj. Govorita dva govornika iz Maribora. Sodelujočniki, vsi na zborovanje!

S. Jernej pri Ločah. V nedeljo, dne 22. t. m., popoldne po večernem shod Kmetske Zveze.

Zadružni tečaj v Mariboru se vrši v času od 23. februarja do 1. marca v dvorani Delavskega društva, Plössergasse 4. Začetek dne 23. februarja, ob 10. uri popoldan. Spored: A) Predavanja: 1. dan (predpoldne): Otvoritev tečaja. Zgodovina in razvoj zadružništva. (Popoldan): Narodno-gospodarski, pravnozgodovinski in socialni pomen zadruge. 2. dan: (predpoldne): Ustroj in delovanje Raiffeisenovk. (Popoldan): Zadružna Zveza. 3. dan (predpoldne): Zemljiska knjiga. (Popoldan): Davki in pristojbine pri zadrukah. 4. dan (predpoldne): Dolžnost in delo članov nadzorstva, seje. (Popoldan): Dolžnost in delo članov nadzorstva, seje. 5. dan (predpoldne): Razne vrste zadruge. (Popoldne): Gospodarske organizacije, nezdruge. 6. dan (predpoldne): Strojne zadruge. (Popoldan): Občni zbor zadruge. 7. dan (predpoldne): Načela sestave bilane. (Popoldan): Razgovor o raznih drugih vprašanjih. 8. dan (predpoldne in popoldne): Nabavne in prodajne zadruge, blagovni promet, blagovne centrale. Ob 4. uri popoldne sklepno predavanje. Naše zadružno delo na Spodnje-Stajerskem. B) Praktičen del: Praktično se bo vsak udeleženec poučil o vsem poslovanju in knjigovodstvu posojilnice, o poslovanju gospodarskih zadruge, o predpisih gledeolkov, davkov in pristojbin, glede poslovanja z Zadr. Zvezo in z oblastmi. 7. dan (29. februar) je namenjen za tiste, ki se hočejo poučiti glede sestave računskih zbiran. 8. dan (1. marec) za funkcionarje nabavnih in prodajnih zadruge. Pouk se vrši vsak dan od 8. do 12. ure popoldne in od 2. do 6. ure popoldan. Udeleženci se naj prijavijo do dne 18. februarja na naslov Zadružna Zveza v Mariboru, Silerjeva ulica 10 ter naj razpisajo, ali se jim naj priskrbi stanovanje.

Perčiča.

Radvanje pri Mariboru. Poč predstvom g. Potočnika smo imeli pri g. Obranu dne 2. februarja shod zaupnikov. O položaju in volitvah je poročal tajnik Žebot.

Leitersberg-Krčevina pri Mariboru v obeh občinah so imeli naši pristaši tekom prejšnjega tedna zaupne sestanke ter so si napravili načrt za bodoče delovanje.

Zborovanje obmejnih županov in kmetskih zaupnikov v St. Ilju se je vršilo dne 9. t. m. Napravili so se zelo važni sklepi glede kmetske organizacije. Iz poročil kmetskih mož je razvidno, da v obmejnih občinah prav nikjer ne marajo Samostojne Kmetijske Stranke, v kateri se zbirajo ljudje, podobni Judežu Eljaltu!

Izobraževalni tečaj v Središču je potekel nad vse pričakovano dobro. Dvorana bralnega in izobraž. društva je bila nabito polna. Tržani in tržanke iz Središča, kmeti in kmetice iz okolice ter Orli in Orlice so vstrajno od 9. do 12. ure poslušale nadrevizorja Pušenjaka in popoldne od pol 2. do 5. ure posl. J. Vesenjaka. Ponosni smo na naše zavedne sodelujočnike v Središču in okolici.

Javen političen shod v Središču je sklicala krajevna organizacija Slov. Kmetske zveze preteklo nedeljo. Poročal je poslanec Ivan Vesenjaj o delovanju Jugoslovanskega kluba, o političnih in gospodarskih vprašanjih, ter je posebej ožigosel z vso ostroostjo razne laži o našem voditelju dr. Korošcu. Shoda so se udeležili v prvi vrsti središki tržani organizirani v naši stranki. Prišlo je tudi z gosp. zdravnikom dr. Tavčarjem nekaj „Samostojnih“ in „Demokratov“ v navideznem bratskem objemu. Govornikova izvajanja je ogromna večina sprejela s ponovnim odobravanjem na znanje. Zborovalci so z vsemi proti trem glasom sprejeli navdušeno predlagano zaupnico Jugoslov. kluba in posebej še voditelju dr. Korošcu. Protestirali so soglasno proti nameravani solski predlogi ter zahtevali versko-nravno vzgojo. Dalje so se izrekli proti carini na nekatere vsakdanje potrebščine in proti načinu carinjenja, stavili so svoje zahteve o zamenjavi denarja, zahtevali gospodarsko pravično obdelačevanje pri osebni dohodnini in ukinjenje vinskega davka. Končno so obsodili absolutističen način vladanja v Beogradu in v Ljubljani ter zahtevali parlament. Središče je bilo po življenju pretežno večine svojih vedno narodno zavednih tržanov zvesto krščanstvu. Sedaj pa prebivalstvo tudi iz vaje zadnje zaključke iz tega in prehaja v tabor edine odkrite slovenske, kmetske krščanske organizacije: Slov. Kmetske zveze. Zato živeli naši vstrajni tamošnji delavci, živeli narodno in krščansko Središče!

Navodila.

Na željo Krajevni odbori Kmetske zveze naj takoj izvolijo po navodilih, ki so jih dobili od tajništva Kmetske Zveze, zaupnike, ki se bodo udeležili glavnega zbora naše stranke v Ljubljani. Na vsakih 50 pristašev-volilcev je voliti po enega zaupnika. Imena zaupnikov in število vpisanih članov naznaniti takoj tajništvu Kmetske Zveze.

Nasprotniki so prisilili mnogo naših, da so podpisali svoje kandidatne liste še predno so volitve razpisane. Tako postopanje je nezakonito. Vsak naš pristaša naj torej takoj prekliče svoj podpis, ki ga je dal nasprotniku. Prekliče naj pošlje dotični osebi, ki mu je izvalila za nasprotnike podpis in en izvod občinskemu uradu, kjer naj zahteva potrdilo. Prekliče naj podpiseta dve priči. Natančneje o tem v „Navodilu“, ki ga je poslala Kmetska zveza.

Navodila za občinske volitve pošlje te dni Kmetska zveza v Mariboru zaupnikom in krajevnim organizacijam. Kdor ne bi dobil teh navodil, naj jih takoj zahteva. Ravnajte se po teh navodilih. Podajte vse naše volilce in agitatorje.

Domača politika.

Občinski volilni red za Slovenijo zopet spremljen. „Domovina“, glasilo poglavarja slovenskih mladih liberalcev dr. Žerjave, poroča, da je bil od ministrstva v Beogradu odobren in z malimi izjemami spremljen občinski volilni red za Slovenijo. 1. Ne zahteva se več dveletno, ampak samo enoletno bivanje v občini. 2. Volilno pravico dobijo tudi strokovne delavke, zaposlene v industriji, v obrtu ali pa v trgovini. 3. Ženske ne morejo biti izvoljene. 4. Volilna dolžnost se odpravi. — Uradno še sicer ni potrjena ta sprememba, a verjetno je, da bo liberalno-socialistična vlada s takimi in enakimi spremembami nalašč poslabšala volilni red na škodo kmetskega ljudstva. Kmetske žene in mladenke so oropane volilne pravice.

Liberaleci in socialisti oropali kmetske in delavske žene na deželi volilne pravice. Po novejših vesteh iz Ljubljane je liberalno-socialistična vlada, za katero se z vso verno pehajo samostojneži, dala delavkam v tovarnah, industriji in trgovinah volilno pravico za občinske volitve, a kmetskim ženam in dekletam pa ne. Kmetice, njih hčere, dekleta, viničarke, služkinje, najemnice in vse druge, ki so ob času volitev z neprimernim trudom in žrtvami vzdrževala naša gospodarstva ter pridelovala gospodi in delavcem po mestih kruh, te pa sedaj po milosti liberalcev in socialistov ne smejo imeti volilne pravice! Taki so zavezniki samostojnežev, liberalci in socialisti. Slovenke na kmetih in vse, ki sta oropane volilne pravice, ugovarjajte proti tej krivici!

Zadnji „Kmetijski list“ je vzel pod peruti zagovora ono revno, pomilovanja in usmiljenja vredno zapuščino rajne mačke Avstrije: Stajerčance in nemškutarje. Kam bi se bili obrnili, kam pribežali ti reveži, ker nobena od strank bi jih ne marala sprejeti, ko bi ne bilo Samostojne, ki se je kakor nalašč porodila, da sprejme z odprtimi rokami vso ono od slovenskega naroda zaničevano sodrgo, izvrške slovešča — Judeže Stajerčance in nemškutarje. Te lu-

di, ki so pohiteli na Dunaj protestirati k cesarju Karolu proti ustanovitvi Jugoslavije, ki so hoteli izročiti na vsak način slovenski narod v neredno trpinčenje od strani Avstrije, ravno tem je treba zdaj pomagati, da ne bodo obupali, ampak da se bodo lahko nadalje rovarili proti naši državi pod kriko nemškutarsko-stajerčanske Samostojne. Samostojni, z vsem člankom o zaščiti stajerčancev ste že v drugič dokazali, da ste v narodnem oziru nasledniki Orniga v Jugoslaviji. Pa pišete, da ne rabite v vaši stranki nobenih denuncijantov. Če se komu podtika po nedolžnem tak greh, naj zahteva zadoščenja in se opraviči. Kako neki se bodo opravičili pred samostojno narodno rihto: Hoinigg, Schnuderl, Kresnigg, Pascoli, Wratschko itd.? Ako bi se pa lotila narodnostnega vprašanja pri Samostojni kaka nadstrankarska komisija, ki bi izločila iz Samostojne vse bivše stajerčansko-nemškutarske kolovodje, potem bi ostali v Samostojni le še: Mrmolja, Urek in Drohenik, ki jim je bila in ostane majka Jugoslavija deveta briga. Samostojna je in ostane zavetišče narodnih izmečkov, ki spadajo preko meje, ne pa v Jugoslavijo. Saj menda namerava Samostojna uvesti po vzgledu socialistov poleg „Kmetijskega lista“ še nemško glasilo, ki ga bodo razumeli razni novosamostojni apostoli: Pascoli, Kresniggi in Schnuderli. Živela samostojna „narodnost“!

O dopisih, katere priobčujejo v „Kmetijskem listu“ samostojni govorniki iz Stajerske, pribijem resnici na ljubo, da so vsi dopisi v zadnji številki zlagani. Pretepi, pijanost, surovost, noži, gorjace, gnijala jacea in — laž v tiskani besedi, to je orožje Samostojne. S takim samostojnim orožjem se drzneje samostojni domiselniki polagati našo Kmetsko zvezo v krsto — politične smrti. Samostojni, le počasi, surovo nasilje in laž nista orožje, s katerim bi se dalo pobiti mirno in stvarno delo naše stranke in resnica.

Nekaj za g. demokrata Gregorja Žerjavo. Samodržec Gregor Žerjav je skrpupal občinski volilni red za Slovenijo. Na podlagi tega demokratičnega občinskega volilnega reda redovniki in redovnice nimajo pravice voliti. Po dosedaj veljavnem občinskem volilnem redu, ki v očeh g. Žerjave gotovo ni demokratičen, so imeli samostanski predstojniki aktivno volilno pravico. Merodajno je bilo načelo: kdor nosi občinska bremena, ima tudi gotovo mero občinskih pravic. Zakaj tudi samostani so dosedaj morali nositi občinska bremena. Ker ne mislimo o g. demokratu Žerjavu, da bi bil on kot veledemokrat tako nedemokratičen, da bi bil vzel redovnikom občinsko volilno pravico, občinska bremena pa pustil, sledi nujno, da je g. Žerjav osvobodil redovne hiše občinske obveznosti, ali pa da bo on sam plačeval za redovnike in redovnice občinske doklade iz lastnega demokratičnega žepa! Ali ni res tako, g. Žerjav? Pa ne smete misliti, da „Gospodar“ hujska k uporabi proti plačevanju občinskih davkov! Mi smo hoteli samo pokazati, kake posledice mora roditi vaše demokratsko tako vladanje.

Kako zborujejo Samostojni. Samostojna je hotela pretečeno nedeljo imeti v Smartnu na Paki shod. Naši zaupniki so bili pripravljeni. Prišel je neki Kušer, naravnost iz ljubljanskega zidovja je prilezel. Pot mu je kazal Spricej, po domače Zaje, in jih začel vabiti. Naletel je slabo. Slišal je iz kmetskih ust takih in toliko, da jih bo imel zadosti za dolgo časa. Za samostojne smeti pri nas ni prostora. Pometemo jih takoj.

Podpise izsiljujejo agitatorji Samostojne posebno v Mermoljevi okolici. Iz Gačnika, Pesnice, Jarenine in Poličke vasi dobivamo poročila o nasilju samostojnežev pri pobiranju podpisov za kandidatne liste. Celo tako drzni so Mermoljevi agitatorji, da pravijo: če ne boš našo listo podpisal, ne boš imel volilne pravice. Imamo zbrano gradivo, da hodemo tem Mermoljevim frajtarjem stopili pošteno na prste. Zaupnike prosimo, da nam naznanijo vsak slučaj in navedejo priče. V „navodilu“, ki ga je izdala Kmetska Zveza, imate navedene vse podrobnosti, kake vam je postopati. Sedaj je še čas, da vsak, ki je bil zapeljan ali prisiljen, prekliče svoj podpis.

Mermoljeva pončna ofenziva na St. Ilj v St. gor. Glavar samostojnežev je na Blažovo zvečer prinesel svoj „žegen“ v St. Ilj. V imenitni kočiji so se peljali njegovi zvesti: Gungl, Wernig, Lojzek Gornigg do gospoda Frica Gornika v Zmrzleku, kjer so se zbrali veliki Reininger, Eberhardt in taki iz Poličke vasi, Hötzel iz Selnice ter več drugih, ki bi pripravili Mermolju pot za ofenzivo na St. Ilj. In pozdravljali so došlega generala, kakor pozdravlja ljubica v narodni pesmi svojega ljubčka: „Le pridi, moj socelj, te rada imam: če prideš le sam, še gibance ti dam!“ In oče Mermolja so do 10. ure ostali pri edinem šentiljskem samostojnežu, od tam pa so je mahali v Reiningerjevo gostilno na Poličko. Tako je izgledala Mermoljeva ofenziva na naš obmejni St. Ilj. Ko se bo zopet vrnil, mu bodo obmejne Slovenke zapela pesem iz Vertolbe: „Kadar boš nazaj prišel, pridi mi povedat, da ti bom pomagala punkelček razvezat!“ Mermolja, tromlala, lilala!“

Rekvizitor sena v Dravski dolini, vojni dobičkar, hud liberalce, zdaj zagrizen „samostojnež“, dolgo časa ni maral izplačati našim kmetom denarja za leta 1917 in 1918 rekvirirano seno. Kmetska Zveza je podregala, „Slov. Gospodar“ je ožigosel postopanje teh izkoriščevalcev kmeta in sedaj je g. rekvizitor takoj izplačal kmetom dolg za seno. Kmetje, napravite tudi drugod tako. Ime rekvizitorja je v našem uradništvu na razpolago.

Mesar Habjan iz Šmarja se že kosa svojega surovega pretepa, ki ga je aranžiral s pomočjo samostojnih rokovnjačev proti mirnim poslušalcem našega izobraževalnega tečaja. Črivenga ga je tako vgriz-